

Hei

Det inviteres med dette til møte i forskningsstrategisk utvalg tirsdag **11. februar klokken 11.00-13.00 i Hiet** (Administrasjonsbygget; B124). Følgende saker vil diskuteres:

Saksliste:

Sak 1-14   Oversikt over planlagte tema våren 2014.

Vedlegg: Oversikt over tema våren 2014

Sak 2-14   Infrastruktur.

Vedlegg: Saksfremlegg infrastruktur
Innføring av TDI ved UiT

Sak 3-14   Justering av UiTs regime for meldinger.

Vedlegg: Justering av UiTs regime for meldinger

Sak 4-14   FoU-terminordningen

Vedlegg: Høring – evaluering av FoU-terminordningen ved UiT
Forslag til reviderte retningslinjer

Sak 5-14   Eventuelt.

Mvh

Pål Vegar

Pål Vegar Storeheier, dr. scient.

Forskningsdirektør / Research director

Avdeling for forskning og utviklingsarbeid / Department of Research and Development

UiT Norges arktiske universitet / UiT The Arctic University of Norway

<http://www.uit.no>

Postboks 6050 Langnes / P.O.Box 6050 Langnes

N-9037 Tromsø Norway

Tel. +47 77660465

Mob. +47 41441306

Sak 1/14 Foreløpig oversikt over tema til forskningsstrategisk utvalg våren 2014

Møtedato	Tema
11/2-14	<ul style="list-style-type: none"> - Infrastruktur - TDI - FoU-termin - Regime for meldinger
4/3-14	<ul style="list-style-type: none"> - Rekruttering/midlertidighet/karriereveier
25/3-14 (fellesmøte utdanningsstrategisk utvalg)	<ul style="list-style-type: none"> - Nærings/offentlig Ph.d.
22/4-14	<ul style="list-style-type: none"> - Oppfølging strategi (fokus på bredde/spiss og å bygge opp gode fagmiljøer og bygge opp nye fagmiljøer)
13/5 eller 27/5-14	<ul style="list-style-type: none"> - Kvalitet i forskerutdanning
10/6, 17/6 eller 24/6-14	<ul style="list-style-type: none"> - Kommersialisering, anvendt forskning, forholdet til instituttsektor

Infrastruktur

Moderne vitenskapelig utstyr, avanserte laboratorier og infrastruktur for samling og håndtering av data er nødvendige verktøy for svært mange av våre forskere. Slik infrastruktur er kostbar i innkjøp og drift og krever ofte kompetent støttepersonale, ekstern finansiering og koordinering av prosesser internt, nasjonalt og internasjonalt. Vi ønsker i møtet å diskutere infrastruktur med utgangspunkt i følgende vinklinger:

- Fordeling av styrets satsingsmidler på infrastruktur, nøkkel vs. prioritering sentralt
- Strategi for fornying av instrumentparken v/UiT, herunder avskrivning og TDI
- Strategi og ambisjoner for infrastruktur av nasjonal karakter

Justering av UiTs regime for meldinger

Bakgrunn

UiT rapporterer årlig til KD gjennom rapport og planer. Det ble tidligere også utarbeidet en årlig Forskningsmelding og en årlig Utdanningsmelding som supplerer rapport og planer, og som inneholder styringssignaler til organisasjonen. Enhetene er sterkt involvert i utarbeidelsen av meldingene gjennom skriftlige tilbakemeldinger på spørsmål og data. For å lette på det samlede rapporteringsvolumet ved institusjonen, valgte UiT fra 2011 kun å utarbeide Forskningsmelding hvert tredje år og fra og med i fjor er det også bestemt at det kun skal leveres Utdanningsmelding hvert tredje år. De årene det ikke utarbeides fulle meldinger utarbeides det i stedet kortere rapporter til styret som ikke inneholder styringssignaler og der man ikke involverer enhetene i kvalitetssikringen.

UiT har gjennom å etablere meldingene innen forskning og utdanning vært en foregangsinstusjon nasjonalt når det gjelder analyse av egen virksomhet, og har fått mye gode tilbakemeldinger fra KD på dette. Meldingene til UiT har utviklet seg noe over tid, men hovedinndelingene er uendret. Det er viktig at meldingene gir nyttig styringsinformasjon for hele ledelsen, både universitetsstyret og den utvidede ledergruppa. Det er imidlertid noen trekk ved meldingene som kan gjøre dem mindre anvendelige:

- i. Omfattende meldinger. Meldingene inneholder en rekke nøkkeltall og analyser som er med i hver melding. I sum gjør dette at de blir svært voluminøse, noe som kan bidra til at de viktigste funnene ikke kommer tydelig nok fram.
- ii. Silopregede analyser. Forskning og utdanning ses i liten grad i sammenheng i de to meldingene, noe det forrige universitetsstyret gjorde administrasjonen oppmerksom på, og det er først i den siste Utdanningsmeldingen at ph.d.-utdanningene har blitt integrert i de samme kapitlene som bachelor- og masterutdanningene. Innen hver melding er det også slik at man analyserer hvert område for seg (for eksempel analyseres publisering og ekstern finansiering hver for seg i Forskningsmeldingen), og dette kan gi manglende helhet i analysene.

Forslag til endret rapporteringsregime

For å holde arbeidet med rapportering ved UiT på et minimum og for å gjøre arbeidet som legges ned i å analysere virksomheten så anvendelig som mulig for ledelsen, foreslås følgende omlegging:

- A. Hvert år lages det en rapport som presenterer nøkkeltallene innen forsknings- og utdanningsvirksomheten i en kortfattet form (Nøkkeltall for UiT). Utvalget av analyser/data som presenteres bestemmes av hvilken informasjon som er nyttig for styret og den utvidede ledergruppen i ledelsen av institusjonen. For å gjøre analysene mest mulig anvendelige, presenteres dataene/analysene ikke per tema (utdanning/forskning, publisering/ekstern finansiering, etc.), men i egne bolker for hvert fakultet og for institusjonen som helhet. Nøkkeltallene presenteres kortfattet og uten inngående analyser. Dokumentet må tilfredsstillende kravene til årlig rapportering i Nokuts studietilsynsforskrift.
- B. Hvert år presenteres en melding der alle aktuelle avdelinger i administrasjonen bidrar. UTA og AFU veksler på å ha det overordnede ansvaret for meldingene. Meldingene vil ikke favne hele bredden i virksomheten, men heller gå i dybden på utvalgte, aktuelle tema. Enhetene er med på å bestemme hvilke tema som er aktuelle hvert år. Meldingene vil inneholde styringssignaler til enhetene.

Fordelen med dette regimet er at ledelsen får oppdatert og målrettet styringsinformasjon årlig, at forsknings- og utdanningsvirksomheten i større grad ses i sammenheng med hele virksomheten og at analysene i meldingene blir bedre tilpasset aktuelle utfordringer og muligheter.

Forslag til parametere per fakultet i Nøkkeltall for UiT:

Rapporten vil presentere aktuelt tallmateriale for den siste fireårsperioden med sammenlignbare tall fra andre institusjoner.

- Publiseringresultater:
  - Publikasjonspoeng og antall publikasjoner for fakultetet og instituttene
  - Andel publisering på nivå 2 for fakultetet og instituttene
  - Andel Open access-publisering
  - Gjennomsnittlig produksjon av publikasjonspoeng per UFF-årsverk for fakultetet og instituttene
  - Gjennomsnittlig produksjon av publikasjonspoeng over fire år for fast ansatte i stillingskodene førsteamanuensis, førstelektor, professor og dosent per fakultetet
  - Komparative resultater for sektoren (der dette er mulig)
- Ekstern finansiering:
  - Forskningsrådsinntekter, EU-inntekter og samlet inntekter fra eksternt finansiert virksomhet (EFV) for fakultetet og instituttene
  - Gjennomsnittlige forskningsrådsinntekter, EU-inntekter og samlede inntekter fra EFV per UFF-årsverk for fakultetet og instituttene
  - Suksessrate i Forskningsrådet og EU fordelt på hovedaktivitet/programområde for fakultetet og instituttene
  - Antall aktive prosjekter finansiert av Forskningsrådet og EU ved fakultetet og instituttene
  - Antall eksternt finansierte årsverk med stipendiat-, postdoktor- og forskerkode.
  - Komparative resultater for sektoren (der dette er mulig)
- Doktorgrader:
  - Antall doktorgradsavtaler totalt ved fakultetet (herunder kjønnsfordeling)
  - Antall nye doktorgradsavtaler ved fakultetet (herunder kjønnsfordeling)
  - Finansieringskilde for doktorgradsavtalene ved fakultetet og instituttene
  - Antall disputaser ved fakultetet og instituttene (herunder kjønnsfordeling)
  - Andel disputerte seks år etter opptak for fakultetet og instituttene (herunder kjønnsfordeling)
  - Antall søkere per stipendiat- og postdoktorstilling ved fakultetet
  - Komparative resultater for sektoren (der dette er mulig)
- Kommersialisering:
  - Oversikt over DOFI som er innlevert fra fakultetet
  - Oversikt over patenter og lisenser med utspring fra fakultetet
  - Komparative resultater for sektoren (der dette er mulig)
- Studiekvalitet
  - Har foreløpig ikke et godt tallmateriale, men burde være mulig å fremskaffe.
  - Temaer som evaluering, ekstern evaluering, eksterne tilsyn, utdanningsledelse, læringsutbytte og lignende kan være relevant å se om det er mulig å ta ut tall på.
  - Utvikling av programporteføljen kan også omtales her (har tall på dette i meldinga)

- Rekruttering studenter
  - Søknads- og opptakstall
  - Søkere til studier og emner lyst ut via lokalt opptak
  - Førstegangssøkere fordelt på landsdel
  - Registrerte studenter
  - Søknads- og opptakstall på engelskspråklige studier
- Internasjonalisering
  - Mobilitet – utveksling inn og ut
  - Mobilitet ekskl. utveksling (kvote, selvfinansierte, freemovere)
- Gjennomføring og frafall
  - Studiepoengproduksjon
  - Aktivitetskrav (mulig dette utfases)
  - Frafall totalt
  - Frafall og oppnådd grad bachelor
  - Gjennomføringsgrad master
  - Nasjonale sammenligninger
- Læringsresultater
  - Karakterfordeling – fordelt på lavere grad og høyere grad
  - Strykprosent – fordelt på fakultet og nasjonal sammenligning
  - Klagesaker fordelt på tema og fordelt på fakultet
  - Fuskesaker
- Fleksibel utdanning
  - Innenfor fleksible utdanninger og digital eksamen burde det utvikles et brukbart tallmateriale (finnes ikke per i dag)

Forslag til fokusområder i årets melding:

1. Publiseringstall. Det er tre år siden sist det ble gjort en gjennomgående analyse ved UiT av hvor mange publikasjonspoeng hver enkelt faste vitenskapelig ansatte produserer over fire år. I årets forskningsmelding ønsker vi å gjenta dette for å få et mer nøyaktig inntrykk av forskningsproduksjonen ved de ulike enhetene.
2. Analyse av porteføljerapporter. Vi ønsker å gjennomgå i detalj Forskningsrådets porteføljerapporter for å analysere hva vi er gode på, hva vi kan bli bedre på og hvilke tiltak UiT bør sette i verk for å øke uttellingen i Forskningsrådet.
3. Forsknings- og utdanningskapasitet. UiT er et lite og veldig bredt universitetet. Våre vitenskapelige ansatte kan over tid vise til lavere gjennomsnittlig produksjon per hode enn kollegene ved de andre breddeuniversitetene (for eksempel publikasjonspoeng, forskningsrådsinntekter, EU-inntekter, antall forretningsideer, etc.). Dette kan være et uttrykk for forskjell i kvaliteten på fagmiljøene, men kan også være et uttrykk for at UiTs ansatte bruker mer tid på å undervise enn ved de andre universitetene. Vi ønsker i årets melding å analysere forsknings- og utdanningskapasiteten til våre ansatte ved å sammenstille relevante tall for de ulike universitetene som sier noe om tidsbruken de vitenskapelig ansatte benytter på utdanningsvirksomhet (antall studieprogram per hode, antall ECTS-emner per hode, etc.).

Retningslinjer for fordeling av FoU-termin

Vedtatt av:	Universitetsstyret i sak ...
Gjelder fra:	1. januar 2015
Arkivreferanse:	2009/6820-xx

1. Formål

- 1.1 Universitetet i Tromsø – [Norges arktiske universitet](#) (UiT) har som mål å øke kunnskapsproduksjonen innen alle fagområder. For å nå dette målet skal universitetet legge til rette for at alle faglige tilsatte har gode vilkår for forskning og utviklingsarbeid. FoU-termin er et strategisk tiltak som skal bidra til at UiT når dette målet. En god FoU-terminordning er også et viktig virkemiddel for rekruttering av faglige tilsatte til universitetet.
- 1.2 FoU-termin er en faglig stimuleringsordning og ikke en automatisk rettighet for tilsatte ved UiT. FoU-termin er et virkemiddel for å [styrke kvalitet og omfang av FoU-virksomhet ved institusjonen gjennom å gi faglige tilsatte en reell mulighet til å drive sammenhengende FoU-arbeid; enten det er fordypning i egen forsknings- og innovasjonsvirksomhet, utvikling av nye-prosjekter, utvikling av metoder](#) eller etablering av FoU-samarbeid med andre miljøer, nasjonalt og internasjonalt. ~~Videre skal~~ FoU-terminordningen skal bidra til å [også stimulere og styrke søkerens fagmiljø og realisere institusjonens strategier og målsettinger.](#)¹
- 1.3 Fast tilsatte i stilling som professor, dosent, førsteamanuensis og førstelektor har rett til å søke om FoU-termin. Tilsatte på kvalifiseringsvilkår etter tjenestemannslovens forskrift § 5 nr.1 i disse stillingskategoriene, kan også søke. Tilsatte i II-stillinger omfattes ikke av FoU-terminordningen.
- 1.4 Der særlige grunner foreligger, for eksempel ved langvarig tilsetningsforhold, kan også midlertidig tilsatte i de samme stillingskategoriene fremme søknad om FoU-termin etter disse retningslinjene.

2. Søknad

Faglige tilsatte sender begrunnet søknad om FoU-termin til eget institutt/fagmiljø på fastsatt skjema. Instituttet/fagmiljøet vurderer søknaden(e) og innstiller overfor fakultetet/Tromsø Museum [\(TMU\)/Universitetsbiblioteket \(UB\)](#). Søknaden skal inneholde en plan for hvordan terminen skal benyttes. I planen skal det redegjøres for hvilke FoU-aktiviteter m.m. som skal gjennomføres og hvilke målsettinger søkeren har. Søknadsfrist fastsettes av det enkelte fakultet/[TMU/UB](#).

Søknaden skal inneholde opplysninger om:

---

¹ Det legges til grunn en forståelse av FoU slik det defineres i OECDs Frascati-manual: «Forskning og utviklingsarbeid (FoU) er kreativ virksomhet som utføres systematisk for å oppnå økt kunnskap - herunder kunnskap om mennesket, kultur og samfunn - og omfatter også bruken av denne kunnskapen til å finne nye anvendelser» (<http://www.nifu.no/files/2012/11/Frascatimanualen2002norsk.pdf>.)

- arbeidsplan for terminen – arbeidssted, prosjektbeskrivelse, finansieringsplan etc.
- hva som forventes å komme ut av terminen
- plan for framtidig FoU-aktivitet
- hvilken betydning vil-terminen vil ha for søkerens fagmiljø

Fakultetet/[TMU/UB](#) henter opplysninger om søkerens FoU-resultater i opptjeningsperioden fra forskningsdokumentasjonssystemet som UiT bruker.

3. Tildeling

3.1 FoU-termin tildeles av det enkelte fakultetet/~~Trømsø Museum~~[TMU/UB](#) innen 15. ~~mai~~ [juni](#) året før FoU-terminen skal påbegynnes. Tildelingen gjøres på bakgrunn av en totalvurdering av tildelingskriteriene, samt de retningslinjer som gjelder for opptjening av ansiennitet og avvikling i pkt. 4 og 5.

3.2 For at fakultetet/~~Trømsø Museum~~[TMU/UB](#) skal kunne tildele FoU-termin, skal følgende kriterier være oppfylt:

- vedkommende institutt/[fagmiljø](#) må finne søkerens arbeidsplan for FoU-terminen tilfredsstillende
- det skal tas hensyn til arbeids- og budsjettsituasjonen ved den enkelte enhet - undervisningsbehov skal være tilfredsstillende ivaretatt
- det skal sørges for at veiledningsforhold til mastergrads-/[ph.d.](#)-studenter kan videreføres på tilfredsstillende måte

3.3 For å ~~få innvilget~~[kunne søke om](#) FoU-termin skal følgende kriterier være oppfylt for søker:

- [søkeren må ha levert og fått godkjent rapport fra eventuelle tidligere FoU-terminer](#)
- søkerens arbeidsplan for terminen skal være godkjent av instituttet/[fagmiljøet](#)
- [søkeren må ha oppfylt sine forpliktelser når det gjelder undervisning og veiledning](#)
- [kravene om ansiennitet i pkt. 4 skal være oppfylt](#)
- søkeren skal ha publisert ~~eller fått antatt for publisering~~ FoU-resultater i tellende kanaler i opptjeningstiden. ~~Fra 1.7.2012 gjelder krav om publisering~~ tilsvarende 0,5 publikasjonspoeng i gjennomsnitt per år²
- søkere fra fagmiljøer hvor vitenskapelig publisering ikke er en vanlig/naturlig formidlingsform, skal ha offentliggjort sine FoU-resultater i kanaler som er tilpasset deres faglige virksomhet
- for førstegangssøkere³ kan kravene til publisering fravikes når det er særlige grunner til det

3.4 ~~Dersom det er behov for å prioritere søkere~~[Søkere](#) skal [prioriteres etter](#) følgende kriterier [vektlegges](#):

- antall publikasjonspoeng [og poenggivende publikasjoner](#) i opptjeningsperioden

² For søkere som har 50/50-fordeling mellom undervisning og FoU-arbeid: opptjeningsstid på fire år, krav om 0,5 publikasjonspoeng i snitt per år. For søkere som har 70/30-fordeling mellom undervisning og FoU-arbeid: opptjeningsstid på seks år, krav om 0,33 publikasjonspoeng i snitt per år.

³ Med førstegangssøkere menes personer som har vært tilsatt i så kort periode at de ikke har hatt anledning til å søke FoU-termin tidligere. Tilsatte med lengre tilsetningsforhold ved gamle [HiTø](#) [HiF](#) og i stillingskategorier [som har fått mulighet til å søke FoU-termin etter fusjonen](#), er ikke unntatt kravet om publisering.

- omfang av FoU-formidling i opptjeningsperioden
- [søknadsinitiativ og bevilgede midler fra eksterne finansieringskilder i opptjeningsperioden](#)
- [omfang av innovasjonsaktivitet innenfor forskning og undervisning i opptjeningsperioden](#)
- antall uteksaminerte mastergrads-/ph.d.-studenter i opptjeningsperioden
- særlig stort undervisningsansvar (ut over det som er vanlig for stillingen) [og/eller omfang av utviklingsarbeid knyttet til undervisning](#) i opptjeningsperioden
- stort omfang av administrative oppgaver og utvalgsarbeid (ut over det som er vanlig for stillingen) i opptjeningsperioden
- omfang av arbeid med fagfellevurdering i opptjeningsperioden
- terminens betydning for bygging/vedlikehold av faglig nettverk
- terminens betydning for søkerens fagmiljø ved UiT
- [terminens betydning for internasjonaliseringsarbeidet](#)
- [terminens betydning for innovasjonsvirksomheten ved UiT](#)

Det enkelte fakultet/~~Trømsø Museum~~[TMU/UB](#) kan fastsette en eventuell rangering av kriteriene – jfr. pkt 8.

Alle FoU-resultater som er med i vurderingsgrunnlaget skal være registrert i forskningsdokumentasjonssystemet [som UiT bruker CRISStin](#).

- 3.5 Dersom to søkere står tilnærmet likt etter en samlet vurdering ut i fra ansiennitet, faglige og arbeidsmessige kriterier, skal kvinnelig søker gå foran en mannlig søker.
- 3.6 Ved søknad fra midlertidig tilsatte (jf pkt 1.3), skal det i tillegg til øvrige vurderingskriterier legges vekt på følgende: Det bør kun innvilges FoU-termin der det vil være praktisk og hensiktsmessig med hensyn til de arbeidsoppgaver eller oppdrag den midlertidig tilsatte utfører. FoU-terminen bør inngå i en totalplan for tilsettingsforholdet, og det må foreligge en forsvarlig og tilfredsstillende finansiering for den perioden det innvilges FoU-termin.

4. Opptjening av ansiennitet

- 4.1 Opptjening av ansiennitet til FoU-termin skal sees i sammenheng med fleksible ordninger for tildeling av tid til undervisning og forskning. Eksempler på opptjeningsperiode:
1. For tilsatte med 50/50-fordeling mellom undervisning og FoU-arbeid, etter at tidsressurs til administrasjon er trukket fra, kan det gis inntil ett års FoU-termin etter fire tjenesteår ved UiT. Det kan tilsvarende gis inntil ett semesters FoU-termin etter to års sammenhengende tjenestetid.
  2. For tilsatte med 70/30-fordeling mellom undervisning og FoU-arbeid, etter at tidsressurs til administrasjon er trukket fra, kan det gis inntil ett års FoU-termin etter seks tjenesteår ved UiT. Det kan tilsvarende gis inntil ett semesters FoU-termin etter tre års sammenhengende tjenestetid.

Det forutsettes at tjenesten har vært sammenhengende i stilling som professor, dosent, førsteamanuensis eller førstelektor, og har vært avviklet i samsvar med retningslinjer for fordeling av arbeidsoppgaver for tilsatte i undervisnings- og forskerstillinger.

- 4.2 Ansiennitet til ny FoU-termin opparbeides fra FoU-terminens avslutning.
- 4.3 Dersom driften av enheten tilsier det, kan det innvilges FoU-termin inntil ett år "før tiden" mot at neste FoU-termin utsettes tilsvarende, eller inntil ett år "etter tiden" mot at neste FoU-termin avvikles tilsvarende tidligere.
- 4.4 Permisjon avbryter ikke tjenestetiden men går til fradrag i opptjeningstiden. Permisjon med hjemmel i lov, hovedtariffavtalen eller hovedavtalen for statstilsatte (dvs. sykepermisjon, fødselspermisjon, omsorgspermisjon, velferdspermisjon, permisjon for å avtjene verneplikt og permisjon for organisasjonsmessige oppdrag) kan regnes som "tjeneste" etter særskilt vurdering i hvert enkelt tilfelle. Ved søknader om FoU-termin etter lengre tids fravær forutsettes det at søkerens behov for faglig oppdatering og søkerens planer for terminen gis særskilt vurdering.
- 4.5 Internt frikjøp fra undervisning for tilsatte på kvalifiseringsvilkår fører ikke til avkorting av ansiennitet. Det samme gjelder for kvinner under ordninger som er vedtatt i sak S 13-03 *Tiltak for å øke andel av kvinnelige professorer og forslag til likestillingstiltak*.
- 4.6 Midlertidig tilsatte førstelektorer, førsteamanuenser, dosenter og professorer som går over i et fast tilsetningsforhold, får medregnet det midlertidige tilsetningsforholdet i ansienniteten.
- 4.7 Ved direkte overgang fra stilling som førstelektor, førsteamanuensis, dosent og professor ved andre norske universiteter og vitenskapelige høyskoler medtas eventuell opptjent ansiennitet. Ved overgang fra andre institusjoner (norske eller utenlandske) vurderes eventuell overføring av ansiennitet i hvert enkelt tilfelle. Det kreves likevel minst to års tjenestetid ved UiT.⁴
- 4.8 Midlertidig tilsatte gis ikke ansiennitet etter pkt. 4.7.
- 4.9 Rektor, [viserektor](#) og prorektor har etter én funksjonsperiode (fire år) rett til FoU-termin i 16 måneder. Etter to sammenhengende funksjonsperioder (åtte år) har disse rett til 32 måneders FoU-termin. Denne ordningen forutsetter at opptjent ordinær FoU-termin ikke avvikles i lederperioden. Ved kortere funksjonstid enn fire år, har disse rett til ordinær FoU-termin etter gjeldende opptjeningsregler.
- 4.10 Dekan og leder ved Tromsø Museum (gjelder for tilsatte som har permisjon fra faglig stilling ved UiT) har etter én åremålsperiode (fire år) rett til FoU-termin i 14 måneder. Etter to sammenhengende åremålsperioder (åtte år) har disse rett til 28 måneders FoU-termin. Ved ytterligere forlengelse av åremålsstillingen til tre sammenhengende perioder, gis det rett til maksimalt 36 måneders FoU-termin.
- 4.11 Prodekan har etter én funksjonsperiode (fire år) rett til FoU-termin i 14 måneder. Etter to sammenhengende funksjonsperioder (åtte år) har disse rett til 28 måneders FoU-termin.

---

⁴ Tidligere tilsatte ved [Høgskolen i Finnmark](#) regnes som UiT-ansatte i denne sammenheng, [dvs. at tjenestetid ved HiF gjelder som tjenestetid ved UiT](#).

Denne ordningen forutsetter at opptjent ordinær FoU-termin ikke avvikles i funksjonsperioden. Ved kortere funksjonstid enn fire år, har disse rett til ordinær FoU-termin etter gjeldende opptjeningsregler.

- 4.12 Instituttledere [og leder ved Result \(UB\)](#) (gjelder for tilsatte som har permisjon fra faglig stilling ved UiT), har etter én åremålsperiode (fire år) rett til FoU-termin i 14 måneder. Etter to sammenhengende åremålsperioder (åtte år) har disse rett til 28 måneders FoU-termin. Ved ytterligere forlengelse av åremålsstillingen til tre sammenhengende perioder, gis det rett til maksimalt 36 måneders FoU-termin. [Assisterende instituttledere har etter en åremålsperiode \(fire år\) rett til FoU-termin i syv måneder og 14 måneder etter to sammenhengende åremålsperioder.](#) Fakultetet avgjør hvorvidt instituttleder/[assisterende instituttleder](#) kan avvikle FoU-termin i åremålsperioden. Eventuell FoU-termin i åremålsperioden bør som regel ikke overstige seks måneder.
- 4.13 I forbindelse med FoU-termin skal det settes av sentrale driftsmidler til rektor og prorektor i det enkelte tilfelle. Lønnsmidler dekkes av budsjettenheten hvor rektor/prorektor er tilsatt i faglig stilling. For dekan og tilsatt leder ved Tromsø Museum skal den enkelte budsjettenhet avsette tilstrekkelige driftsmidler under hensyn til budsjettsituasjonen og øvrige prioriteringer.

5. Avvikling av FoU-termin

- 5.1 FoU-terminer starter normalt 1.1 eller 1.7-8 i året etter søknadsåret og avsluttes normalt 30.6 eller 31.12.
- 5.2 FoU-terminer skal normalt avvikles sammenhengende. Ved FoU-termin på ett år er ferie inkludert i terminen. [For FoU-terminer i vårsemesteret skal ferie fortrinnsvis avvikles i perioden mellom terminens avslutning og semesterstart i høstsemesteret. For FoU-terminer i høstsemesteret skal ferie fortrinnsvis avvikles før FoU-terminen tar til. Ferieavviklingen må avklares med eget fakultet/TMU/UB i hvert enkelt tilfelle.](#)
- 5.3 Dersom en FoU-termin må avbrytes som følge av sykdom, fødsel m.m., kan vedkommende etter søknad få gjennomføre terminen på et senere tidspunkt.

6. Rettigheter og plikter

- 6.1 Den som har FoU-termin er fritatt for undervisning, administrasjon og har ikke tilstedeværelsesplikt.
- 6.2 Den som har FoU-termin har plikt til å konsentrere sin arbeidsinnsats om de(t) prosjekt(er) som danner grunnlaget for søknaden om FoU-termin.
- 6.3 Den som har FoU-termin skal ikke, uten i samråd med sitt institutt, påta seg undervisning, eksamensarbeid eller annet arbeid som kan være til hinder for konsentrasjon om FoU-virksomheten. Veiledning av master[grads-/ph.d.-](#)studenter skal normalt videreføres i terminen.

7. Rapportering

Etter gjennomført FoU-termin skal det leveres en skriftlig rapport om resultatet av FoU-arbeidet og hvordan dette vil påvirke FoU-planene videre. Fakultetet/[TMU/UB](#) fastsetter frist for levering av slik rapport, men fristen kan ikke være senere enn seks måneder etter at FoU-terminen er gjennomført. For at neste søknad om FoU-termin skal bli vurdert, er det en forutsetning at slik rapport er levert innen fristen og godkjent.

8. Utfyllende bestemmelser

Det enkelte fakultet/[TMU/UB](#) kan fastsette eventuelle utfyllende bestemmelser. Det er ikke anledning for enhetene til å sette strengere eller mildere krav i utfyllende bestemmelser enn det som framgår av retningslinjene.

Tromsø Museum - Universitetsmuseet
Det helsevitenskapelige fakultet
Fakultet for naturvitenskap og teknologi
Det juridiske fakultet
Fakultet for biovitenskap, fiskeri og økonomi
Finnmarksfakultetet
Det kunstfaglige fakultet
Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning
Universitetsbiblioteket
Fagforeningene/organisasjonene

Høring - evaluering av FoU-terminordningen ved UiT

Vedlagt følger notatet *Evaluering av FoU-terminordningen ved UiT* og forslag til reviderte *Retningslinjer for fordeling av FoU-termin* til høring. Universitetsdirektøren vil legge saken fram for universitetsstyret i møte 13. mars 2014. Vi ønsker tilbakemelding på endringene i forslaget.

Vi ber fakultetene, Tromsø Museum, Universitetsbiblioteket og tjenestemannsorganisasjonene vurdere forslaget og sende sine kommentarer til Avdeling for forskning og utviklingsarbeid innen fredag 21. februar.

Vennlig hilsen

Pål Vegar Storeheier
forskningsdirektør

—
paal.v.storeheier@uit.no
77 66 04 65

Randi Østhus
rådgiver

—
randi.osthus@uit.no
77 64 57 67

—

Innføring av TDI-modellen ved UiT

1. Bakgrunn

Universitets- og høyskolerådet (UHR) har ved en arbeidsgruppe nedsatt av UHRs økonomiutvalg, levert en rapport med modell for beregning av totale kostnader i forskningsprosjekter (TDI-modellen). Modellen er beregnet for bruk i forskningsprosjekter i UH-sektoren. UHRs styre har godkjent modellen og anbefaler at institusjonene tar denne i bruk. Norges Forskningsråd og Kunnskapsdepartementet har fulgt arbeidet med utviklingen av modellen.

I tildelingsbrevet til institusjonene fra Kunnskapsdepartementet for 2014 står det:

«... Belastning av indirekte kostnader skal beregnes gjennom TDI-modellen med mindre prosjektets omfang eller kompleksitet er av en slik art at en enklere beregningsmodell kan legges til grunn. Kunnskapsdepartementet vil vurdere å gjøre TDI-modellen obligatorisk fra 2015.»

Ut fra dette må UiT arbeide mot en innføring av TDI-modellen fra 2015, og det må tas stilling til i hvilken utforming/skala modellen skal tas i bruk. Utredning fra en arbeidsgruppe sammensatt av representanter fra ØA og AFU hvor det er nærmere redegjort for arbeidet med TDI-modellen danner grunnlag for universitetsdirektørens beslutning, jf Ephortenr 2012/6168-3. Grunnlaget fra arbeidsgruppen omfatter:

- Begrunnet forslag til hvorfor innføring/ikke innføring av TDI-modellen ved UiT.
- Forslag til skisse for utvikling og implementering av modellen ved UiT, med en angitt tidsplan, estimerte ressurser som går med til arbeidet, involvering av fakultetene i tillegg til eventuelle utfordringer i dette arbeidet.

Gruppen som har utarbeidet grunnlaget har bestått av:

- Thorbjørg Hroarsdottir, seniorrådgiver, AFU
- Hans-Jørgen Oppi Christiansen, rådgiver, ØA
- Vidar Nyheim, seniorrådgiver, ØA,

Gruppen har gjennom arbeidet gjennomført møte med enkeltpersoner på noen fakulteter, for å motta innspill/synspunkter i dette arbeidet. Hovedinntrykkene fra denne gjennomgangen er gjengitt i beslutningsgrunnlaget fra arbeidsgruppen.

Saken har i tillegg vært diskutert med fakultetene på møte i økonomiforum 11.12.2013, og innspill fra dette møtet er tatt høyde for i gjeldende innstilling.

2. Modeller for totale kostnader for BOA-prosjekter

I følge Kunnskapsdepartementets BOA-reglement (F-07-13) skal budsjett (og regnskap) for BOA-prosjekter vise alle direkte og indirekte kostnader samt finansieringen av disse. Dagens modell ved UiT og TDI-modellen oppfyller begge dette kravet. For nærmere beskrivelser av modellene vises det til vedlagt beslutningsgrunnlag fra arbeidsgruppen.

2.1. Sammenlikning av modellene

Begge modellene synliggjør alle kostnadene knyttet til et prosjekt (totalkostnadsmodeller). Hovedforskjellen mellom modellene knytter seg til behandlingen av teknisk infrastruktur, se oversikt nedenfor.

	TDI-modellen	UiTs modell
Lønn og sosiale utgifter	Direkte kostnad	Direkte kostnad
Drift, utstyr, reiser m.m.		
Teknisk infrastruktur	Indirekte kostnad	Indirekte kostnad
Personlig arbeidsplass		
= Totale kostnader	Sum direkte og indirekte kostnader	Sum direkte og indirekte kostnader

I TDI-modellen er teknisk infrastruktur en direkte kostnad knyttet til bruk (i timer), mens det er en indirekte kostnad knyttet til arbeidsinnsats (i årsverk) i UiTs modell.

3. Vurdering av modellene

Videre arbeid med innføring av TDI-modellen ved UiT kan knyttes til følgende tre forhold;

- Modellutforming/gjennomføring
- Prosjektfinansiering
- Harmonisering i sektoren

3.1. Modellutforming/gjennomføring

Utformingen av dagens modell ved UiT er enkel ved at indirekte kostnader (personlig arbeidsplass og teknisk infrastruktur) knyttes til arbeidsinnsats. Modellen har få satser (3 stk.). Samtidig er den fleksibel ved at det kan brukes andre satser ved behov, selv om dette i liten grad brukes. Modellen har vært brukt siden 2008, og den er dermed godt innarbeidet ved UiT. Videre er modellen enkel å formidle både internt og mot eksterne finansieringskilder, bl.a. ved at vi kan gi et enkelt anslag på årsverkskostnad (=lønn og sosiale +indirekte kostnader + drift) for vitenskapelige ansatte.

UiTs modell er også relativt enkel i gjennomføringen (budsjettering og regnskapsføring av prosjektene). Utfordring med dagens modell er hovedsakelig knyttet til regnskapsføring av fast ansattes arbeidsinnsats på prosjektene med tilhørende indirekte kostnader.

I TDI-modellen legges det opp til tre ulike satser for indirekte kostnader (en for hver av aktivitetene forskning, undervisning og museer). I tillegg kommer et visst antall leiesteder der skillet gjelder bruk av dyre eller mindre dyre tjenester samt nivået for etablering av leiested (institusjon, fakultet eller institutt). Modellen vil dermed omfatte flere satser enn dagens modell ved UiT.

TDI-modellen er også mer fleksibel enn UiTs modell siden leiestedskostnader kan beregnes på en mer nøyaktig måte. Samtidig vil mer nøyaktig beregning/prising av infrastruktur kreve flere satser, noe som igjen bidrar til en mer krevende modell.

Budsjetteringen av leiestedskostnader i prosjekter vil bli mer krevende ved at det må velges blant flere satser samt hvor mye tid infrastrukturen skal benyttes. Tilsvarende vil regnskapsføringen av leiestedskostnader bli mer krevende ved at det vil være nødvendig med kunnskap om hvilket leiested som faktisk er benyttet og i hvilket omfang (tidsbruk).

På samme måte som for UiTs modell vil utfordringen knytte seg til regnskapsføring av fast ansattes arbeidsinnsats på prosjektene med tilhørende indirekte kostnader. I tillegg vil det være en utfordring med hensyn til budsjettering og regnskapsføring av leiestedskostnader. Hvor stor denne utfordringen blir, vil avhenge av utformingen på leiestedsmodellen, spesielt antall leiesteder. Det er ønskelig med leiestedskostnader uten detaljerte timelister. Arbeidet med beregning og vedlikehold av de ulike satsene vil også bli noe mer omfattende enn for dagens modell.

Samlet vurderes TDI-modellen som mer krevende med hensyn til utforming og gjennomføring (budsjettering og regnskapsføring) enn dagens modell. Hvor mye mer krevende vil avhenge av utformingen av TDI-modellen, bl.a. antall leiesteder/satser og behovet for timelister.

3.2. Finansiering av prosjekter

Kunnskap om totale kostnader i prosjekter gir grunnlag for bedre prosjektfinansiering dersom eksterne kilder yter bidrag som andel av totale kostnader.

Både UiTs modell og TDI-modellen er totalkostnadsmodeller der hovedforskjellen gjelder behandlingen av infrastruktur (indirekte kostnad i UiTs modell og direkte kostnad i TDI-modellen). Ut fra dette vil gevinsten ved overgang fra en totalkostnadsmodell til en annen totalkostnadsmodell med hensyn til bedre finansiering av prosjekter knytte seg til en vurdering om eksterne finansieringskilder har større tilbøyelighet til å finansiere direkte enn indirekte kostnader.

Det er nå avklart hvilken finansieringsmodell som vil gjelde for EUs nye rammeprogram Horizon2020. Ved en modell med 100 % finansiering av direkte kostnader og påslag på 25% for dekning av indirekte kostnader, vil en modell med infrastruktur som direkte kostnad kunne bety mye gitt EUs godkjenning av modellen/beregningen. EU stiller strenge krav til utforming av modeller for beregning og dokumentasjon av kostnader, for eksempel dokumentasjon av arbeidsinnsats med timelister, og det er grunn til å anta at noe tilsvarende vil gjelde for leiestedskostnader.

Hvis ny totalkostnadsmodell vil innebære bedre prosjektfinansiering gjennom økt andel finansiering av direkte kostnader, vil TDI-modellen kunne gi bedre prosjektfinansiering.

3.3. Harmonisering i sektoren

Harmonisering i sektoren vil knytte seg til to forhold:

- hvorvidt institusjonene tar i bruk en totalkostnadsmodell
- hvorvidt institusjonene tar i bruk lik totalkostnadsmodell

Gjennom kontakt med universitetene i BOT-samarbeidet (UiO, UiB og NTNU) har vi fått tilbakemelding om at alle disse vil innføre TDI-modellen fra 1.1.2014.

NTNU tar i bruk leiestedsmodellen fra 01.01.2014. Den vil primært bli brukt i forbindelse med SFI og andre store søknader. Noen enheter er godt i gang med avgrensning av leiesteder. De største utfordringene handler om anleggsregister/utstyrsavskrivninger. Det er spilt inn ønsker fra enhetene om felles maler, enklere og mer effektive rutiner, fordelingsmodeller, etc. Flere institutter ved NTNU avventer, og satser på læring fra prosessene hos de som allerede har begynt arbeidet. Implementering av leiestedsmodellen i hele organisasjonen forventes å være krevende, og det antas at endringen ikke er gjennomført før ved utgangen av 2014.

UiO innfører også leiestedsmodellen fra og med 01.01.2014. Det vil ikke være aktuelt å konvertere eksisterende prosjekter som i dag er budsjettert med UiO's fullkostmodell. Kun nye, og primært store, prosjekter vil bli ta i bruk den nye modellen. Etablering av leiesteder vil skje gradvis gjennom 2014, men et ønske/håp om at de enhetene som eventuelt får tilslag fra NFR på SFI-søknadene har dette på plass ved kontraktsinngåelse.

Ved Universitetet i Bergen vil økonomiavdelingen sentralt bistå de enhetene som søker SFI nå i februar med å beregne foreløpige leiestedspriser. Dette vil være et deres første skritt for innføring av modellen. Planen deres videre er at TDI og leiested skal tas i bruk i løpet av 2014. De satser også på å lære av erfaringene underveis og at det uansett blir en gradvis innføring, siden TDI og leiested kun blir tatt i bruk i forbindelse med nye prosjektsøknader.

Norges Forskningsråd har gitt signaler om at de ikke tar leiestedsmodellen i bruk for prosjekter i 2014, men tidligst fra 2015. Dette gjelder både for søknader og for rapportering.

4. Skisse til modell ved UiT

Arbeidet med TDI-modellen bør utformes på en enkel og oversiktlig måte slik at merarbeidet/belastningen både ved utvikling, vedlikehold og praktisk bruk blir enklest mulig.

Indirekte kostnader

I TDI-modellen består indirekte kostnader av en arbeidsplassats (lik for alle vitenskapelige og teknisk administrative personer som deltar i prosjektgjennomføringen) og en aktivitetsspesifikk sats for forskning, undervisning og museer. Det bør derfor siktes mot å utarbeide en sats for indirekte kostnader ved UiT uavhengig av aktivitet (forskning, undervisning eller museer).

Dette er i samsvar med dagens praksis ved UiT, og det innebærer at de ulike aktivitetene (forskning, undervisning, museer) må bidra likt til finansiering av de samlede tjenestene som understøtter den faglige aktiviteten. Dersom behovet for differensiering med hensyn til aktivitet skulle oppstå (for eksempel krav fra eksterne finansieringskilder), så beregnes ulike satser for den enkelte aktivitet.

Leiested

I følge TDI-rapporten kan det etableres en enkel prismodell med bruk av dyre eller mindre dyre tjenester. I tillegg må satsene beregnes per time, dag, uke, måned. Det er imidlertid i arbeidet med å beregne leiestedskostnader utfordringene oppstår, og det må gjøres avklaringer mht hvilket nivå det legges opp til at leiestedet skal etableres (institusjonsnivå, fakultetsnivå eller instituttnivå), priser og antall leiesteder pr nivå. Ut over dette kan det beregnes egne satser for enkelte typer infrastruktur.

5. Tidsplan, ressurser og utfordringer

Arbeidet med innføringen av TDI-modellen bør starte opp i løpet av januar 2014, blant annet av hensyn til føringen i tildelingsbrevet 2014 fra departementet. Det bør i tillegg skjeles til arbeid og fra implementering og gjennomføring av modellen ved øvrige universiteter.

Det må være et mål at TDI-modellen innføres fra 1.1.2015 ved UIT, med forbehold om utformingen av system for beregning av leiestedkostnader. Utformingen av denne delen av modellen ift innføringstidspunkt, vil avhengig av kompleksitet og utfordringer som det må ses nærmere på i arbeidet med utvikling av modellen.

Modellen bør innføres på alle nye avtaler og ved revidering av eksisterende avtaler om bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet fra gjeldende tidspunkt.

Forslag til plan for innføring av TDI-modellen ved UIT:

Aktivitet	Tidsrom (oppstart/ferdig)	Involverte
Gjennomgå nasjonale leiestedsmodeller og samle erfaringer fra øvrige institusjoner	Ferdig innen 01.07.14	ØA, AFU og fakulteter
Beregne indirekte kostnader	Ferdig innen 30.09.14	ØA og fakulteter
Utforme leiestedsmodell og beregne satser	Ferdig innen 31.10.14	ØA og fakulteter
Tilpasse systemer, verktøy og rutiner	Ferdig innen 30.11.14	ØA og fakulteter
Opplæring/informasjon til administrativt og vitenskapelig ansatte	Ferdig innen 31.12.14	ØA, AFU og fakulteter
Innføring UIT	01.01.15	

Arbeidet med innføring av TDI-modellen vil involvere både fakultetene og sentrale avdelinger i administrasjonen. Dette gjelder både i modellutforming, beregning av satser, tilpasning av rutiner og opplæring. For gjennomføring av dette arbeidet foreslås det at det opprettes en prosjekt-/arbeidsgruppe med ansvar for innføringen av modellen.

Beregning av indirekte kostnader antas ikke å være særlig vanskelig eller ressurskrevende, siden det er tilgang til beregningsmodeller (excelark) utarbeidet av den nasjonale TDI-gruppen. Etablering av leiestedsmodell vil være betydelig mer ressurskrevende selv om det også her er tilgang til verktøy utarbeidet av den nasjonale arbeidsgruppen. Ressursbehovet vil avhenge av modellutformingen (leiesteder) og hvilken informasjon som er nødvendig for å beregne satser knyttet til leiestedene. I tillegg bør det innhentes erfaringer fra øvrige universiteter som har kommet i gang med dette arbeidet. Systemer, verktøy og rutiner må også tilpasses, herunder vurdere om funksjoner i Agresso kan forenkle gjennomføringen av modellen. Det er også viktig å bruke tid på opplæring/informasjon til ansatte.

Det anbefales også at det gjennomføres besøk ved øvrige universiteter for innhenting av erfaringer med TDI-modellen.

Hovedutfordringen knyttet til TDI-modellen vil være gjennomføringen (budsjettering og regnskapsføring). Det vil bli mer krevende å oppfylle KDs BOA-reglement (F-07-13) der det heter at budsjett (og regnskap) for BOA-prosjekter skal vise alle direkte og indirekte kostnader samt finansieringen av disse. Med TDI-modellen kan en eller annen form for timeregistrering for bruk av leiested bli nødvendig. Dette kommer i tillegg til dagens utfordring med regnskapsføring av fast ansattes arbeidsinnsats på prosjektene med tilhørende indirekte kostnader.

6. Universitetsdirektørens beslutning om videre arbeid med innføring av TDI-modellen ved UIT

Universitetsdirektøren ber med dette at det arbeides mot å innføre TDI-modellen ved UIT fra 1.1.2015. Detaljer vedrørende utforming av modell for leiested og hvordan dette vil bli implementert i TDI-modellen, vil bli tatt stilling til i løpet av 2014.

Universitetsdirektøren ber avdelingsdirektørene ved Økonomiavdelingen (ØA) og Avdeling for forskning og utvikling (AFU) om å opprette en arbeidsgruppe til å gjennomføre arbeidet med utvikling og innføring av TDI-modellen ved UIT. Arbeidsgruppen skal ha representanter fra ØA, AFU og de fakultetene/enhetene der det er naturlig å etablere leiested (Helsefak, BFE-fak, NT-fak)

Avdelingsdirektørene ved ØA og AFU bes om å nedsette arbeidsgruppen og utarbeide et mandat med tidsplan for arbeidet. Arbeidsgruppen ledes av representant fra Økonomiavdelingen, og gruppen rapporterer til avdelingsdirektørene i ØA og AFU.

Lasse Lønnum
universitetsdirektør